

Bobolice
(Woj. Dolnośląskie)

**Kościół i Sanktuarium pw.
MB Bolesnej**

BOBOLICE

BOBOLICE - DAWNA WIEŚ KUBICE

Bobolice to duża wieś o charakterze rolniczym, położona u podnóża Wzgórz Solskich i Dobrzeńskich. W krajobrazie wsi wyróżnia się potężna bryła kościoła, przed wojną przez miejscową ludność nazywanego "białą katedrą". Dzięki słynącej taskami figurze Matki Boskiej Bolesnej jest to od XV w. ośrodek pielgrzymkowy.

Do 1940 r. dzisiejsze Bobolice składały się z dwóch wsi, leżących w pobliżu kościoła Kaubitz (polska nazwa Kubice), wraz z oddaloną o ok. 2 km kolonią Klein Schräbdorf (dzisiejsza Kolonia Bobolice), oraz położonej wokół majątku wsi Schrödelorf (polska nazwa Bobolice). Po wojnie połączone już wieś nazwano Kalina, a wkrótce, w wyniku akcji przywracania dawnych polskich nazw miejscowych, przyjęła nazwę obowiązującą do dziś. Tu bliżej przedstawiono tylko dawną wieś Kubice.

Matka Boska Bolesna pocz. XV w.

KUBICE (DAWN. KAUBITZ)

Według tradycji, Kubice miał założyć Pjask o imieniu Jakub, który osiedlił się tu w 1229 r. Wieś zniszczył ponoc Mongołowie w 1241 r. Pierwsza pisana wzmianka o osadzie pojawia się w Kalendarz Henrykowskiej, z której dowiadujemy się, że Albert z Brodą z Ciepłowod kupił w 1242 r. od Bolesława Rogalski dwa książece majątki, Cienkowice i Kubice. Wieś znajdowały się 1/2a folwarku. W dniu 18 II 1335 r. książe ziębski Bolko II nadał folwark w Kubicy rybnictwo czeskiego pochodzenia Konradowi von Ribnitz (Reibnitz) "wsiernemu i użytecznemu w służbie". Z tą rodziną, aż do końca XVI w., związane były losy wsi i świątyni z cudownych zbawień figurki Matki Boskiej Bolesnej. W 1598 r. Ojprand, Daniel i Helena von Ribnitz sprzedali zadłużony majątek w Kubicach Waleriemu Frank von Giesbach, pisarzowi ziemskiemu księstwa ziębskiego. Po kilku zmianach w 1724 r. majątek dostał się w ręce barona von Vogtei z Bobolic i w późniejszych latach obie wsie miały tych samych posiadaczy.

Tablica fundacyjna kościoła z 1447 r.

Dawny wygląd figurki w polskiej figurze z 1447 r.

KOŚCIÓŁ PIELGRZYMKOWY MB BOLESNEJ

W 1. poł. XV w. Kubice stały się ośrodkiem kultu maryjnego, związanego z figurką, Matki Boskiej Bolesnej (Piety). O samej czebie mało wiadomo. Jej pochodzenie, twórcę, ani czas powstania nie są znane. Pierwsza pewna informacja o żywym już kultie pochodzi z poł. XV w. Figurka znajdowała się wówczas w ogrodzie Reibnitzów (była zawieszona na rokokowym drzewie, powszechnie nazywano ją "białą Kochaną Panią z zielonego drzewa" (alt. "z saša", "spod zielonej lęty"). Do niej już wówczas pielgrzymowała miejscowa ludność. Budowa kościoła, na skutek spójnienia nieprzewidywanych trudności, trwało, z przerwami, 333 lata. Po 1447 r. wzmiesiono mały kościół, który wkrótce okazał się niewystarczający. Fundatorem był nagrodzopodobańcy Hans von Reibnitz wraz ze swą pierwszą żoną Barbarą z domu von Storch. Dlatego synowie Hansa po 1495 r. rozpoczęli budowę nowej świątyni. Udało im się wznosić mury prezbiterium, które nakryto prowizorycznym dachem. Dalejza budowę przwarł spór graniczny z Jaworka (który należał do klasztoru trzebnickiego), zaś po jego rozstrzygnięciu kościół przejął ewangelicy (do 1648 r.). W Kubicach nie było wówczas świątyni katolickiej, który podczas wojny trzydziestoletniej został skradziony. Figurka po wielu perypetach powiodła tu dopiero w 1660 r. Ruch pielgrzymkowy ponownie się ożywił, ale prace budowlane podjęto dopiero w 1730 r. W 1736 r. zakończono zasadniczy etap przebudowy, lecz jeszcze przez kilka dziesięcioleci stopniowo wykonywano nowe, zgodne z duchem epoki baroku, wyposażenie. W latach 1737-64 spisywano kronikę kościoła, w której zanotowano 1650 przypadków cudownych uzdrowień, świadczą o nich także wota, zawieszane na ścianach prezbiterium. Po II wojnie światowej białe sanktuarium, włączone do parafii w Żerzynie, na dłuższy czas popadło w zapomnienie - pielgrzymki ustały, a stonkowemu małej parafii nie było stać na utrzymanie wielkiego kościoła świątecznego. Od lat 70. wznowiono pielgrzymki, choć skala tego ruchu jest znacznie mniejsza niż dawniej.

OPIS KOŚCIOŁA

Relikwim budowlę z 1447 r. jest tablica smykłowa z datą i herbami Reibnitzów i Storchów, wmurowana w przypięt prezbiterium. Z północnożyłkiej świątyni z przełomu XV i XVI w. zachowały się mury zewnętrzne z przypięt, i wyciętym zbudowanej od nowa pn. ściany nawy i zupełnie przebudowanej fasady.

Nieznanym XVIII-wiecznym architektowi w ciekawy sposób ukształtował wnętrze nawy - wydzielonymi filarami podzielił je na dwa przęsła, a w miejscu dawnych rzeźb bocznych uformował zbitzone do półkoli niszki. Dzięki temu nawy uzyskała kształt dwóch stykających się owali. O wartości artystycznej kościoła stanowi przede wszystkim jego jednorodnie stylowe, barokowo-rokokowe wyposażenie, szczególnie dla niego zaprojektowane i dobrze współgrające z architekturą wnętrza, zachowane bez większych zmian. W pierwszym rzędzie zwraca uwagę rokokowy ołtarz główny, w którym w szklanej gablotce nad tabernakulum stoi figurka Matki Boskiej Bolesnej. Drugą cześć ołtarza stanowił zawieszony powyżej cenny obraz Feliksa Antoniego Schaffera Złotce z krzyża (1743 r.).

Po obu stronach ołtarza wiszą gabloty z 66 wotami (niegdys było ich znacznie więcej). W prezbiterium znajdują się dwa dalsze obrazy F. A. Schaffera: Matka Boska Niepokalana i św. Barbara, a bliżej nawy - Białe wieki, płótno zapłokowickiego malarza J. Neumanna: Płonący pasteryl. U wejścia do kościoła z 1790 r. Płenna, rokokowa ambona, dzieło wybitnego warsztatu trzebnickiego, pochodzi z 1780 r. Przy łuku leżym oraz w niszach po bokach nawy można podziwiać sześć rokokowych, polichromowanych ołtarzy bocznych typu architektonicznego. Bardzo interesujący zespół kłasztorski również, z rokokowymi konfesjonalkami, które w kolumnie odwołującym się do rzeźbionych konfesjonalków umieszczono figury świętych, którzy zgrzeszyli, lecz dzięki sakramentalnej pokucie dostąpili zbawienia (św. św. Piotr, Maria Egipcjanka, Ała, Dyma, Maria Magdalena, Zygmunt (?), nieznaną pokutnicą i król Dawid).

WYKONANO ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA POWIATU ZABOKOWICKIEGO

**MARYJA, MATKA BOLEŚCIWA,
POCIESZYCIELKA**

Najświętsza Maryja Panna jest Pocieszycielką w tak licznych boleściach fizycznych i moralnych, które gnębią i dręczą ludzkość. Ona zna nasze bóle i nasze utrapienia, ponieważ Ona również cierpiała od Betlejem po Kalwarię: „A Twoją duszę miecz przeniknie”. Maryja jest naszą Matką duchową, a matka zawsze rozumie swoje dzieci i pociesza je w ich smutkach.

Ona potem otrzymała od Jezusa wiszącego na Krzyżu tę specyficzną misję miłowania nas, jedynie i zawsze miłowania nas, aby nas zbawić! Maryja pociesza nas nade wszystko ukazując Ukrzyżowanego i Raj!

**Matka Boska
Bolesna
pocz. XV w.**

O Matko Pocieszycielko, pocieszaj nas wszystkich i spraw, aby wszyscy zrozumieli, że tajemnica szczęścia znajduje się w dobroci oraz w stałym i wiernym naśladowaniu Twego Syna Jezusa!

KOŚCIÓŁ PIELGRZYMKOWY MB BOLESNEJ

W 1. poł. XV w. Kubice stały się ośrodkiem kultu maryjnego, związanego z figurką Matki Boskiej Bolesnej (Piety). O samej rzeźbie mało wiadomo: jej pochodzenie, twórca, ani czas powstania nie są znane. Pierwsze pewne informacje o żywym już kulcie pochodzą z poł. XV w. Figurka znajdowała się wówczas w ogrodzie Reibnitzów i była zawieszona na rozłożystym drzewie, powszechnie nazywano ją "naszą kochaną Panią z zielonego drzewa" (też "z sadu", "spod zielonej lipy"). Do niej już wówczas pielgrzymowała miejscowa ludność.

Budowa kościoła, na skutek spiętrzenia nieprzewidzianych trudności, trwała, z przerwami, 333 lata. Po 1447 r. wzniesiono mały kościół, który wkrótce okazał się niewystarczający. Fundatorem był najprawdopodobniej Hans von Reibnitz wraz ze swą pierwszą żoną Barbarą z domu von Stosch. Dlatego synowie Hansa po 1495 r. rozpoczęli budowę nowej świątyni. Udało im się wznieść mury prezbiterium, które nakryto prowizorycznym dachem. Dalszą budowę przerwał spór graniczny z chłopami z Jaworka (który należał do klasztoru trzebnickiego), zaś po jego rozstrzygnięciu kościół przejęli ewangelicy (do 1648 r.). W Kubicach nie było wówczas słynącego łaskami wizerunku, który podczas wojny trzydziestoletniej został skradziony. Figurka po wielu perypetiach powróciła tu dopiero w 1660 r. Ruch pielgrzymkowy ponownie się ożywił, ale prace budowlane podjęto dopiero po 1730 r. W 1736 r. zakończono zasadniczy etap przebudowy, lecz jeszcze przez kilka dziesięcioleci stopniowo wykonywano nowe, zgodne z duchem epoki baroku, wyposażenie. W latach 1737-64 spisywano kronikę kościoła, w której zanotowano 1850 przypadków cudownych uzdrowień; świadczą o nich także wota, zawieszane na ścianach prezbiterium. Po II wojnie światowej bobolickie sanktuarium, włączone do parafii w Zwrocławu, na dłuższy czas popadło w zapomnienie - pielgrzymki ustały, a stosunkowo małej parafii nie było stać na utrzymanie wielkiego kościoła filialnego. Od lat 70. wznowiono pielgrzymki, choć skala tego ruchu jest znacznie mniejsza niż dawniej.

OPIS KOŚCIOŁA

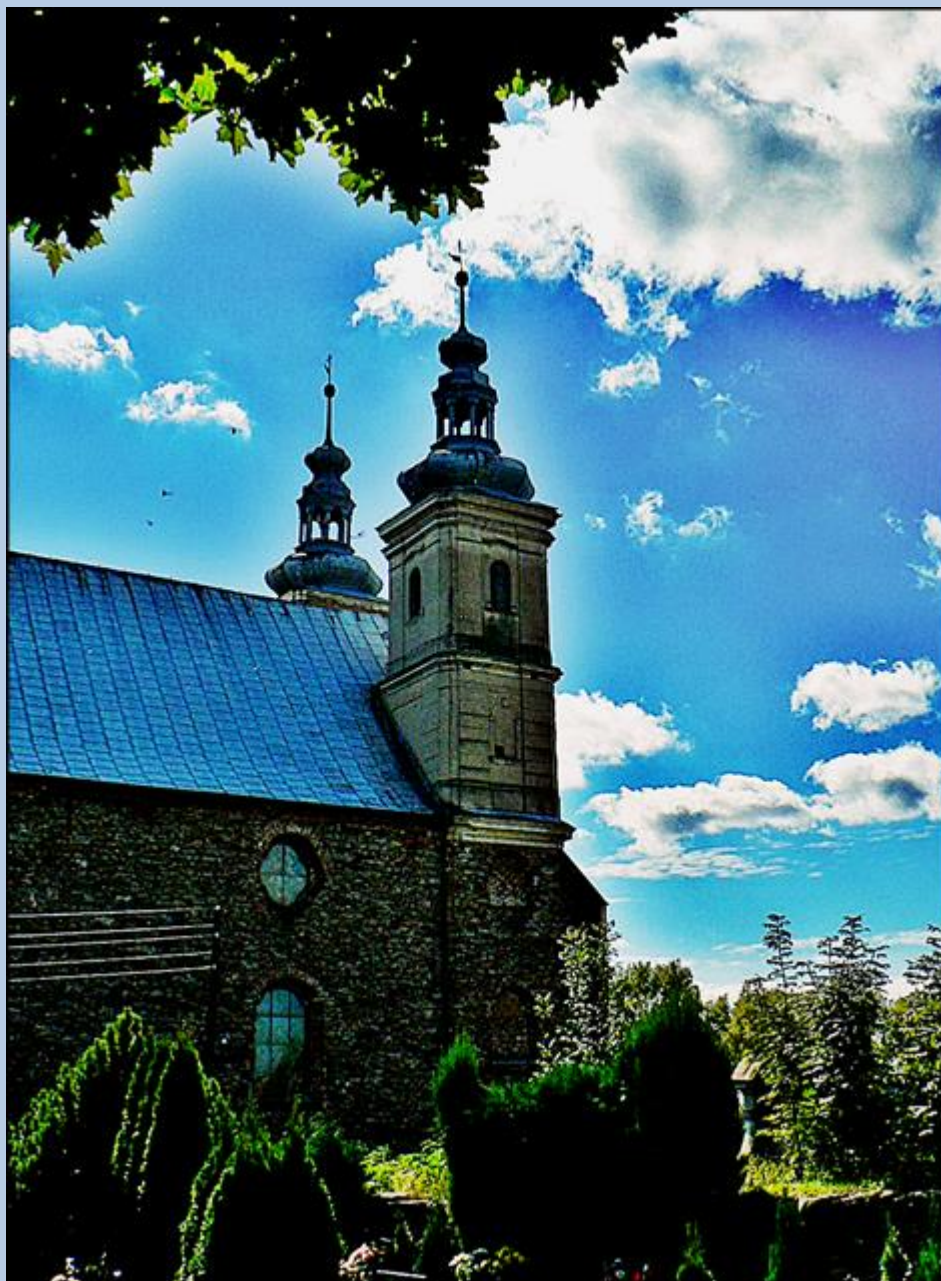
Reliktem budowli z 1447 r. jest tablica erekcyjna z datą i herbami Reibnitzów i Stoschów, wmurowana w przypórę prezbiterium. Z późnogotyckiej świątyni z przełomu XV i XVI w. zachowały się mury zewnętrzne z przyporami, z wyjątkiem zbudowanej od nowa pn. ściany nawy i zupełnie przebudowanej fasady.

Nieznany XVIII-wieczny architekt w ciekawy sposób ukształtował wnętrze nawy - wydatnymi filarami podzielił je na dwa przęsła, a w miejscu dawnych naw bocznych uformował zbliżone do półkoli nisze. Dzięki temu nawa uzyskała kształt dwóch stykających się owali. O wartości zabytkowej kościoła stanowi przede wszystkim jego jednorodne stylowo, barokowo-rokokowe wyposażenie, specjalnie dla niego zaprojektowane i dobrze współgrające z architekturą wnętrza, zachowane bez większych zmian. W pierwszym rzędzie zwraca uwagę rokokowy ołtarz główny, w którym w szklanej gablocie nad tabernakulum stoi figurka Matki Boskiej Bolesnej. Drugą część ołtarza stanowi zawieszony powyżej cenny obraz Feliksa Antoniego Schefflera Zdjęcie z krzyża (1743 r.).

Po obu stronach ołtarza wiszą gabloty z 66 wotami (niegdyś było ich znacznie więcej). W prezbiterium znajdują się dwa dalsze obrazy F. A. Schefflera: Matka Boska Niepokalana i Św. Barbara, a bliżej nawy - dwa wielkie płótna ząbkowickiego malarza J. Neumanna: Pokłon pasterzy i Ucieczka do Egiptu z 1790 r. Piękna, rokokowa ambona, dzieło wybitnego warsztatu rzeźbiarskiego, pochodzi z 1780 r. Przy łuku tęczowym oraz w niszach po bokach nawy można podziwiać sześć rokokowych, polichromowanych ołtarzy bocznych typu architektonicznego. Bardzo interesujący zespół stanowi również 8 rozbudowanych, rokokowych konfesjonaliów, które w tłumnie odwiedzanym kościele pielgrzymkowym pełniły szczególnie ważną rolę. Na zwieńczeniach konfesjonaliów umieszczono figury świętych, którzy zgrzeszyli, lecz dzięki sakramentowi pokuty dostąpili zbawienia (św. św. Piotr, Maria Egipcjanka, Afra, Dyzma, Maria Magdalena, Zygmunt (?), nieznaną pokutnicą i król Dawid).

zdjęcia: Jan Nitecki

zdjęcia w czerwonej obwódce zapożyczono z:

<http://www.szlakikulturowe.dolnyslask.pl/o-szlakach/szlak-sanktuariow-i-osrodkow-pielgrzymkowych/opis-glownych-obiektow-na-szlaku/bobolice-kosciol-matki-bozej-bolesnej/>

http://www.boze-mlyny.eu/grafika/MBBB_Bobolice.jpg

<http://diak.swidnica.pl/wp-content/uploads/2014/08/Od-Matki-Bo%C5%BCej-Bolesnej-poszli-na-Jasn%C4%85-G%C3%B3r%C4%99-1024x682.jpg>

<https://i.pinimg.com/736x/e6/b6/4e/e6b64e7833410f7f07095c98983e103c.jpg>

<https://i.pinimg.com/736x/e4/db/21/e4db2166dc4f7965cd1c5ac862414519.jpg>